

Előfizetési árak:

ostán vagy házhoz küldve:
Egész évre. 20.— kor.
Félévre . 10.— kor.
Negyedévre 5.— kor.
Egy hónapra 1.70 kor

Egyes szám ára 8 fill.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPART KOZLÖNYE

Hirdetések díja:

Egy cm. területenként 8 fillér.
Nyilttér és magánérdeklő közlemények soronként 40 fillér.

Megjelenik minden nap, az ünnepek és vasárnapok kivételével.

Szerkesztőség: Kossuth-utca 13.

Ide küldendők a lap szellemi részét illető közlemények.

Főszerkesztő:

Koncz Ákos.

Felolós szerkesztő:

Dr. Orbán József.

Kiadóhivatal: Kossuth-utca 13.

Előfizetés, hirdetés és magánérdeklő közlemények felvétele.

Az orvosok bajai.

Debreczen, szept. 4.

Magyarországon a szellemi munkást még mindig nem becsülik meg érdeme szerint. Példa erre az orvosok mai helyzete. Hogy csak egyetlen egy adattal illusztráljuk állításunkat, van olyan körorvos a vidéken akárhány, kinek negyven, mond negyven fillért fizetnek egy rendelésért s akinek az évi fizetése ezer koronára megy, ami valamivel kevesebb, mint egy libériás uriszolga dotációja.

Erzik e bajt az orvosok s évek óta gyüleseznek és tanácskoznak, hogy helyzetükön némileg javítsanak. Kormányunk is igyekezett odahatni, hogy közegészségünk fejlődésére nézve károsan ható ezen visszás helyzetből kibontakozunk s az ország finanziaális állapotához mért reformrendeleteivel egészségesebb viszonyokat teremtsen; a baj azonban még mindig megvan s állithatjuk, hogy mindaddig, míg az orvosok s különösen a községi és körorvosok fizetése országosan rendezve nem lesz, Magyarország közegészségügye a kellő színvonalra emelkedni nem fog. Mert köztudomásu tény, hogy mindennapi eset az, hogy meghirdetik a

pályázatot a községi vagy körorvosi állásra s arra pályázó nem jelentkezik; vagy napról-napra tapasztaljuk, hogy a szegény vidéki orvos nem bírja ki a koplalást s ott hagyja a kört, melyben megélni nem tudott.

De nemcsak a vidéki, hanem a városi orvosok is hasonló mostoha sorsban részesülnek. Városokban ismét más abnormis jelenségekkel találkozunk. A betegsegélyző s egyéb egyesületek itt ugyanoly szerepet játszanak, mint a vidéki körzetek s a túlnépesség a városi orvosoknál létrehozta a konkurrenzia kinövéseit, melyek az orvosok erkölcsi tekintélyét is aláássák s nagyban hozzájárulnak ahhoz, hogy általános helyzetük napról-napra rosszabb legyen.

Az orvosok ezen kedvezőtlen helyzetéből a kibontakozást megtalálni s ezáltal Magyarország közegészségügyének fejlődését előbbre vinni célja az Országos Orvosszövetség kongresszusának, mely a napokban Észtergomban tartatott, mely mintegy négyezer orvos képviselésében tanácskozott a legszükségesebb s a leghalaszthatatlanabb tennivalókról. És minthogy régi jó magyar szokás az, hogy egymás között sem tudunk megegyezni, a

kongresszus legelső kérdését az képezte az elnöki megnyitó beszédében, hogy létjogosultsággal bír-e az Országos Orvosszövetség. E kérdés felvetésére ugyanis azon körülmény adott okot, hogy a szövetség még mindig csak egy kisebb részét foglalja magában hazánk orvosainak, miután a túlnyomó többség nem látja a szövetség keretében megvalósíthatónak azon feladatokat, melyektől helyzetök javítása várható s az orvosi kamarai rendszer életbe léptetését tekintik oly célak, mely hivatásuknak s az általuk elérni óhajtott reformoknak inkább megfelelő.

Nem vizsgáljuk, vajjon az Országos Szövetség, vagy a kamarai rendszer mellett lehetne-e a magyar orvosok ügyét előbbre vinni, az egység hiányát azonban oly bajnak jelezzük, mely már magában véve is egyik legfőbb akadályul szolgál arra, hogy az orvosok kitűzött céljaikat elérhessék.

Dr. Kétyl Károly elnöki megnyitójából teljes képét látjuk a helyzetnek. A figyelemreméltó szempontok: az orvosi rend társadalmi helyzetében az újabb időben előállott változás, a városokban a túlszaporodás, a megélhetési viszonyok súlyosbodása, mind oly körülmé-

TÁRCZA.

Vasárnap a táborban.

— A „Debreczeni Ellenőr“ eredeti tárczája. —
Irta: Futár Lajos.
(Vége.)

A bakák a szeretteiktől elvett csomagokat czipelik és pedig örömmel czipelik, mert azokban sok mindenféle jó van; a katonára felfogást, hogy a kézben csomagot vinni nem illik, ez alkalommal szívesen ott-hon hagyták. Bizony némelyiknek még a hátára, vagy vállára is került. A létesült hosszú vonalból akár eleségszállító élemezési oszlopot is össze lehetett volna állítani, mely bizonyára a pusztában sem szorulna Mózes égi mannájára s a fővárosi Sanyaró Vendelek is örömmel esatlakozvának, lemondván ez alkalomra természetesen a megszokott szafaladé élvezetéről is.

Mert közel volt, csakhamar megérkezünk a táborba, hol az ügyeletes kint az őrségen erélyesen osztogatta parancsait. Verszedelmes is ez a mai nap; folyton ébernek kell lenni s nem lehet nyugodtan a divánon végig nyulva olvasgatni vagy szunyókálni. Míg egyrészt nagy az idegen sokadalom, addig másrészt sok a katonai tilalom. Az idegen sokadalom meg a katonai tilalom pedig soha sem értik meg egymást.

A nagy barakk épületek mindegyike egy-egy század legénységének elhelyezésére szolgál; parancsoló urak benne a század parancsnokok. Nagyobb részek megengedi, hogy a látogatók övéikhez bemehessenek, de van olyan is, a ki szigoruan eltiltja

ezt; vasárnap is fenn akarja tartani a szobarendet.

A szegény napos (tizedes) csak úgy izzad a szigoru tilalom folytonos hangoztatásába, mégis sok esetben kárbavész a fáradtsága, mert részrehajló ő kelme is. Egyik-másik tizedes pajtásnak, vagy pláne a szakaszvezető uraknak elnézi, hogy idegeneket bevezetnek s azután már a tilalom tekintélye gyorsan csökken. Végre is bele nyugszik sorsába, gondolván, jó barátért, utóvégre, ha úgy kerül sorra, egy kis kurta vasat is elszenvedhet az ember. De azért résen van. Két ajtaja lévén a barakknak, az elsőnél foglal állást svigázza: nem-e közledek tiszt ur? Mert ez esetben gyorsan végrehajtáná tervét: a másik ajtón kitudszkolni a vendégeket. Csak azok az istentelen ládikák ne lennének, mert ezeket a bakák vendégeik részére ülőhelyül a pries alól előhuzogatták, s azután, ha a bős pillanat megérkezik, nem lehet majd azokat hirtelen visszadugdosni, a mi az előirt szobarend helyett óriási szobarendetlenséget idéz elő.

A tehetősebb vendégeket azonban nem igen bántja a tilalom sokasága; a gazdákkal együtt szépen letelepednek a kintin előtti hosszú asztalokhoz. Örül is ennek a falubeli regálébérlő, kinek a legszebb alkalom kínálkozik már élvezhetetlenné vált italainak vegyészeti uton való értékesítésére. A „Hanzli“ erősen forgalomba hozatik.

A barakkok előtti gyepes terület is mind jobban benépesedik. Kisebb-nagyobb csoportok telepednek le s bontogatják a tarisznyákat meg a csomagokat. Eszökbe sem jut a déli harangszóra várni, e helyett derekasan azon módon hozzálátnak az evéshez.

Jut ennivaló bőven mindenkinek, barátság révén még azoknak a harcsoznak is, kiknek senkijök sem érkezett. Jövőre majd ezeket látogatják meg s akkor ők lesznek a szívesen osztozkodók; csak kölcsönbe megy az egész!

A közel vidékről szekereken is érkeznek látogatók, festői képet nyújtva a különböző népviseletekkel; köztük csinos lánykák is, kiket Mars fiai a közeli falvakban, részint a gyakorlatok közben tartott pihenők, részint éjjeli kirándulásaik alkalmával meghódítottak s nem egy esetben — szolgálati idejük kitöltése után — feleségül is vesznek.

Az eleinte elriasztott liba csapatok lassankint mind közelebb-közelebb bátorkodnak a letelepedettekhez, sőt közéjük is férkőznek, a képet ezzel is érdekesen megtarthatva.

Egész kofasereg tartja a tér melletti utszélét megszállva, nagy halmaz dinnyéjük és egyéb gyümölcseikből versenyt kínál-gatva.

Egy medvetánczoltató család is érkezett; délután fogja közönséget mutattatni, melynél mindenestre mulatságosabb azonban az öreg medvetánczoltatónak délelőtt önnönmagán végzett produkeziója.

Rozzant szekereinek farához van kötve az elgémberedett medve, ő maga pedig annak oldala mellett az árnyékban hihetetlen dologgal foglalkozik.

Az ezermesternél is nagyobb dolgot művel, olyant, milyet én még mindig csak másvalakivel láttam végezteni. Nálam gyerek koromban a nagymama is megeselekedte ha eicsipett, mióta azonban felnöttem, fel-

nyek, melyekkel ma már számolnunk kell. És számolnunk kell azon követelményekkel is, melyeket az orvosképzés terén az élet felállított s a melyek gyakorlatban még inkább megsokasodtak s melyekkel szemben a teljesített munka anyagi és erkölcsi eredménye arányban nem áll, vagyis, amint fentebb kifejeztük, a teljesített munkának, az előképzettség megszerzésével járó anyagi és szellemi tökebefektetésnek a társadalom által nyújtott ellenszolgáltatás nem felel meg.

Különösen kiemeli az elnök a betegsegélyző egyletek és pénztárak szervezetében rejlő hátrányos viszonyokat, melyek valósággal legtöbbit ártanak a magyar orvosok anyagi és erkölcsi helyzetének, mert a munka oly halmazát róvják az orvosra, melyet lelkiismeretesen lehetetlen elvégeznie, másrésztől a nevezett egyletek és pénztárak silány dotációja mintegy reákvényszeríti az orvost az ethikai visszaélésekre, melyet az elnök praxis-hajhászatnak nevez.

Az orvosi ethikával egyébként az elnöki beszéd hosszasan foglalkozik, a mi arra enged következtetést, hogy ez a kérdés erősen foglalkoztatja az intéző köröket s hogy ez a baj nem kis mértékben van meg, mert mint az elnök mondja, az orvosi ethika még fejlődésben van s az ethikai érzés megszilárdulása csak hosszú munkásság eredménye lehet. Részünkről azon véleményhez vagyunk hajlandók csatlakozni, mely az orvosok ethikai helyzetét a kar anyagi helyzetével hozza kapcsolatba s meg vagyunk győződve, hogy ha az

anyagi kérdés elintéztetik, nem lesz szükség többé arra, hogy ethikai kérdéstről beszéljünk. S az anyagi helyzet sanálása magával fogja vonni az ethikai helyzet javulását is.

Azon irányzat, mely felé a magyar törvényhozás s kormányunk törekszik, teljesen quadrál az Országos Orvosszövetség által kijelölt reformok utjával. A közegészség javítását a községi és körorvosok helyzetének reformja által elérni kormányunknak régen kitűzött feladatát képezi.

Azon másik indítvány, mely a kongresszuson felvetetett, hogy a fizikai gyógy módok csakis orvosi felügyelet alatt álló intézetekben legyenek gyakorolhatók, csak helyesléssel találkozhatik a kormány részéről, mely semmi alkalmat nem mulaszt el, hogy az ország közegészségügyét előbbre vigye.

A társadalomtól pedig, melynek érdekében az orvos testi és szellemi erőinek megfeszítésével éjjel és nappal fáradozik, megvárja a magyar orvosi kar, hogy tagjait nemcsak erkölcsi előismerésben részesíti, hanem lehetővé teszi, hogy anyagilag is boldogulhassanak. Az a rendkívüli anyagi áldozat és az a hosszas szellemi képzés, mely az orvosi kvalifikáció megszerzésével jár, megfelelő jutalmazást követel s minél önzőbb álláspontra helyezkedünk az orvosokkal szemben, annál kevésbé várhatjuk közegészségi állapotunk javulását. Fajunk szaporodása, erősödése pedig rendezett közegészségi állapotok nélkül nem remélhető.

Törvényjavaslat beruházásokról. Mint értesülünk, a kormány törvényjavaslatot készített, mely a legfontosabb és legszükségesebb állami beruházásokról rendelkezik. Ez a törvényjavaslat magában foglalja mindazokat a nagyobb beruházásokat, melyek a pénzügyi, földmívelésügyi, közoktatásügyi és kereskedelemügyi miniszteriumok keretében elodázhatatlanul szükségesek. A javaslat kész van. Valószínűleg tárgyalás alá kerül már a szerdai minisztertanácsban, mindenestre azonban a törvényhozást az őszi ülésszak alatt foglalkoztatni fogja.

Ügyvédi nyugdíjintézet.

Debreczen, szept. 4.

A debreczeni ügyvédi kamara állandó bizottsága tegnapelőtt foglalkozott a budapesti ügyvédi kamara választmánya által készített javaslattal, mely az ügyvédi gyám és nyugdíjintézet alapszabályait tartalmazza. A bizottság részletesen tárgyalta a javaslatot s bár azt az idő rövidsége miatt be nem fejezte, fontos elvi megállapodásokra jutott, melyek a célbavett intézmény létesítésére vonatkoznak.

Kimondotta a bizottság, hogy a nyugdíjintézet létesítését pártolja és minthogy a budapesti kamara javaslata az egyes kamarák csatlakozásának útján kívánja az intézet felállítását megvalósítani, bizottságunk azon álláspontra helyezkedett, hogy első sorban a kötelező belépés elvét kívánja törvényhozás útján megvalósítani, vagyis hogy a nyugdíjintézetnek minden ügyvéd tagja legyen, mihelyt valamely kamara kötelékébe belépett s az intézetnek kamaránként való csatlakozás útján létesítését csak azon esetben óhajtja, ha az országosan kötelező nyugdíjintézet törvényhozás útján nem lenne felállítható. A kamaránkénti csatlakozás eszméje pedig abban áll, hogy az egyes kamaráknak szabad tetszésére bízott, hogy akarnak-e bellépni az intézetbe vagy nem.

A bizottság a javaslat részleteinek tár-

tétlenül a fodrászra bízom, de a medvétánczoltató maga-magán ő maga végezte el Balkezének két ujját fésűül alkalmazva, egy rozsdás ollóval, mely bátran beillett akár vaskorszakbéli leletnek is, megnyiratkozott. Ezt a haj lenyiszálást medvéje aligha türte volna nyugodtan el, sőt néha-néha az öreg is elfintorította magát, de azért rendületlenül folytatta művészetét. Mikor készen volt, előkeresett egy valaha tükörnek csufolhatott üveg darabot és sikerült művésze felett meglegedetten mosolygott.

Ó emberek, becsüljétek meg a fodrász urakat, mert ha ezek nem volnának vagy streikolnának, hasonló sorsra juthatnátok!

E közben gyorsan telik az idő, majd a kürtös is előkerül az őrszobából s hatalmasan fujni kezdi: „megfőtt már, megfőtt már!” Szinte kékül-zöldül belé, s nagyon büszke arra, hogy olyan nagyon szépen ki tudja fujni.

Bisszahagyva hozzátartozóikat, sorakoznak a bakák s mennek ebédjükért, melyet a napos káplárok, — szakácsok segédkezése mellett — osztanak ki olyan nagy kanalakkal, hogy egy-egy merítés egy-egy esajkát telít meg. A ki megkapta porcióját, siet vissza övéhez s mert már ebéd előtt tele ette magát sok mindenféle jóval, szívesen kínálgatja most már ő látogatóit, kik azonban szintén jóllakva lévén, csak udvariasság vagy kíváncsiságból, hogy milyen is hát az a menázi? kóstolgtatják s hogy a szívesen kínálnak kedve teljék benne, még meg is dicsérik.

Ebéd után a fák hús árnyékában elszenderednek a társaságok, de csak két óráig, mert ekkor baka uraimék parancs kiadásra gyülekeznek. Parancs kiadás után vendé-

geikkel együtt felkerekednek s mennek a faluba sétálni, vagy ismerősöket látogatni, esetleg a benti korcsmákban folytatni a mulatságot.

Egyik-másik harcos a faluban kovártélyt is tart fenn azon esetre, ha látogatóját éjszakára ott tartani akarja, vagy muszáj. Különösen a házások, mert a feleség tekintetben rendesen követelőző is és a hazamenetelről hallani sem akar. Magamról tudom!

A lakosok persze szívesen adnak mérsekelt árban éjjeli szállást. Mindenik háznak meg vannak a saját baka ismerősei, ezek közül a ki hamarabb szól, azé a tiszta szoba ágya.

Délután öt óra tájban ismét kezd élénkülni a tábor és környéke; az eltávozottak is visszazállinkoznak.

A tábor nagy udvarán mükedvelők, bűvészek és erömvészek mulattatják a publikumot természetesen díjmentesen, mert ők mind bakauraimék soraiból kerülnek ki.

Estefelé a hős Menelik-féle hadsereg tartja felvonulását. Végtelenül kacagató jelenet. Vagy száz baka sorakozik össze.

A vezér megfelelően maszkirozva torzonborz ősz szakállal az utszélről elfogott számon ül; előtte és utánna lovasok és gyalogosok minden kigondolható felszerelésben. Páronkint más-más csapatot mutatnak. Vannak gereblyések, löcsők, sör-rüsök, villások, kanalások, puskások és tudja a jó ég, még mifélék. Egyik párnál a hátibörönd (borju) rendes helyén, a másiknál elől, többeknél a zubbony alatt, itt fel, amott lefelé fordítva, néhol a meztelen mellre vagy hátra felesatolva. A sapkákat soknál tök vagy görög dinnyehéjből készi-

tett és feltollazott csákók helyettesítik. A lovasok ember lovakon száguldoznak, folyton kitéve a ledobás veszedelmének és alig fékezhetve meg prűszkölő daczos paripáikat.

A felvonulás a tábor környékére terjed ki s a menetet dobbal, repedt fazekakkal, rozsdás pléhekkal, katonai főzőedényekkel és üst fedőkkel dobolják, kürtökkel, síppokkal és hasonló instrumentumokkal fújják, fülsiketítő, de egyszersmind agyon neveltető zajt csapva. Háttul a csapat mögött, legénységi ágypokrócok segítségével emberekől átfarmálódott medvéket vezetnek és tánczoltatnak.

Ez a felvonulás tulajdonképen fénypontja a délutánnak. A kacagató jelenetek egymást érik s a komikum mindenkit jókedvre hangol. A nézők csak nevetnek, nevetnek és újból nevetnek.

Este már dalárda is verődik össze s bent a táborban élvezetes időtöltést biztosít: a kápolna előtt pedig, melynek asztalai ismét elfoglalják, vidám cigányzene szól. Szemszédett vályogvető cigányok, de itten az is nagyon jó!

Ilyen körülmények között a vendégek igen jól találják magukat, s az este tíz óra körül induló legutolsó vonathoz hamisítatlan jó kedvvel botorkálnak ki, természetesen most már üres tarisznyákkal, egyszersmind azonban édes emlékekkel megrakodtan. Sokan dülöngenek is; kinek a bieska nyitogató, kinek az árpalé ártott meg egy kicsit s így a dalolásnak sem akar vége szakadni.

Mi pedig, nyájas olvasóim, teljesen józanan maradván, ne szoroskodjunk, hanem ülünk be egy első osztályu kupéba és térünk szintén vissza otthonunkba.

gyalásánál a fentebb kimondott elvnek megfelelő több lényeges módosítást tett, melyek azonban e helyen közlésre kevésbé alkalmasak.

Ügyvédi nyugdíjintézet létesítése régi óhaját képezi az ügyvédi karnak, s azoknak, kik Magyarország ügyvédi karának jelenlegi mostoha helyzetén változtatni kívánnak s ez által igazságszolgáltatásunk tökéletesítését, magasabb niveaura emelését kívánják. — Az ügyvédi kar helyzetének anyagi és etikai tekintetben javítása nemcsak igazságszolgáltatási, hanem közgazdasági tekintetben is oly fontos érdek képez, melyet kiesnyelnünk nem lehet. Egy anyagi tekintetben kellően situált, s magas erkölcsi színvonalon álló ügyvédi kar legbiztosabb támaszát képezi az államnak és a társadalomnak egyaránt, s ha van elmentétes áramlat, mely az ügyvédek helyzetének javítását nem jó szemmel nézi, ez onnan származik, hogy az ügyvédek mostoha helyzete, a túlnépesség s az ezzel járó bajok eddig sem az állam, sem a társadalom részéről kellően figyelembe nem vétettek. Mihelyt az ügyvédek anyagi existenciáját biztosítani fogjuk, mindjárt megszűnnek azon visszasságok, melyeknek társadalmi kérdéssé tétele az eddigi elhanyagolás hozta létre.

Az ügyvédi nyugdíjintézet egyik lénczszemét képezi azon reformoknak, melyek létesítésétől függ az ügyvédek anyagi és erkölcsi helyzetének javulása s igazságszolgáltatásunk tökéletesítése.

E tekintetben első sorban az államra vár az a feladat, hogy az ügyvédek törekvéseit előmozdítsa és a törvényhozástól megvárhatjuk, hogy az ügyvédi nyugdíjtörvény megalkotását mielőbb foganatosítsa.

Az ügyvédi kar ezidőszert csupán elméletileg képezi az igazságszolgáltatásnak a bíróságokkal egyenrangú tényezőjét s ha szeretünk hivatkozni az elvekre, akarjuk azoknak a gyakorlatban is megvalósítását, különben közéletünk, csak üres szó és frázis melynek tartalma nincsen.

A magyar társadalomnak kiváló érzéke van mindazon kérdések felfogása és megvalósítása iránt, melyek a nemzeti egység megteremtésére irányulnak. Itt az ideje, hogy e cél felé egy lépéssel közelebb jussunk.

Az ügyvédi nyugdíjintézet az ügyvédi állás konszolidációjához s a kar magasabb etikai alapra helyezéséhez az első állomást képezi. Sok tekintetben igaza van azon fel fogásnak, hogy valamely társadalom jelentőségét a szerint lehet megítélni, hogy mennyiben vannak annak alkatelemei egymással összhangásban s a mily mértékben ellentétben vannak ez elemek oly mértékben következtethetünk azon társadalom gyöngeségére.

Itt az ideje, hogy a magyar társadalom egyik számottevő, de az újabb időben sok oldalról megtámadott tényezőjének a társadalom egészével összhangzásba hozatalához az első, de legfontosabb lépést megtegyük. Ezért kívánats az ügyvédi nyugdíjintézetnek mielőbbi étesítése. Egy erős és kötelességét hiven teljesítő ügyvédi kar áldás az országra; egy elesenevészedett s önbizalmát elvesztett ügyvédi kar az államnak és társadalomnak tehát képezi. Segitnünk kell tehát az ügyvédeknek, hogy céljukat: az ügyvédi nyugdíjintézetet megvalósíthassák.

Anekdota egy kíváncsi angolról.

Az angolokról sok érdekes történetet jegyeztek föl már, de eredetibbet aligha ír le egy párisi ujságban.

Néhány évvel ezelőtt Massenet Milánóban időzött, ahol egyik operája előadására készültek. — Közvetlenül az előadás napja előtt egy ánglius kopogtatott be hozzá:

— Massenet urat keresem, — szolt minden bevezetés nélkül.

— Parancsoljon, — udvariaskodott a zeneszerző. — Mivel szolgálhatok?

— Önnek holnap adják először a darabját az Operában.

— Valóban. S önt érdeklí talán a zene?

— No, nem épen.

— Talán a mesét kedveli jobban?

— Azt sem mondhatom.

— Ugy? Akkor bizonyára a kiállítás?

— Épen nem.

— De akkor igazán nem értem, minek köszönhetem becses látogatását?

— Egyszerű pedig. Szerzőt akartam látni az első előadás előtt.

Massenet egy percze bszankodott s rövid uton igyekezett szabadulni különös látogatójától. Másnap a darab zajos sikert aratott, de Massenet gyöngéldése miatt nem jelenhetett meg a premierjén. Kora reggel az angol megint bekopogtatott hozzá.

— Á, hozta Isten, — örvendezett a szerző, a ki részleteket akart hallani darabja sikeréről. — Nos, hogy tetszett önnek az előadás? — tudakolta kíváncsian a vendégétől.

— Igazán, a legkevésbé sem érdekelt.

— Hm. S a darab?

— Nos, az még kevésbé!

— Hihetetlen, akkor minek jön ide megint a nyakamra? — pattogott a szerző.

— Egyszerűen szerzőt akartam látni az előadás után, — volt a egmflatus felelet.

— Hogy ez után a vendégemet egyszerűen kidobtam, azt csak természetesnek fogja találni mindenki, — fejezte be elbeszélését Massenet.

A kínai háboru.

— Expresz tudósítás. —

Budapest, szept. 3.

Oroszországnak az a javaslata, a melylyel Pekingnek a szövetséges csapatoktól való kiűritését ajánlja, még egyre első sorában áll a keletázsiai eseményeknek. — A világ sajtója napok óta egyrébél sem foglalkozik, mint ezzel a javaslattal, mely váratlan förgeteként csapott le a gyanutlan szövetségesekre, a kik már a legszebb egyetértésben reméltek osztozkodhatni és a mely homlokegyenest ellenkezik az orosz külügyi hivatalnak mult hó 25-ikéről keltezett ama körjegyzékével, a melylyel a hatalmak határozataihoz való teljes hozzájárulását jelentette ki. Ellenkezik a javaslat a Waldersee kinevezéséhez történt hozzájárulásával is, mert közös főparancsnoknak kinevezése és annak Kelet-Ázsiába való rendelése tisztára fölösleges és hiábavaló intézkedés, a mikor közös eljárásról szó sem lehet többé.

Különösen Németország és Anglia az a két hatalom, a melyet az orosz diplomáciának ez a sikerült sakkhuzása nemcsak kellemetlenül érint, de valósággal sujt is. Ugy a német, mint az angol közvélemény is megegyezik ma abban, hogy Oroszországnak eljárása nemcsak a hatalmak egyetértését lazítja meg, hanem különösen alkalmas arra is, hogy a hatalmak újabb csoportulásának előidézője legyen. Az angol sajtó leplezetlenül kijelenti, hogy ez a különválás igen súlyos válságot okozhat.

Az orosz javaslattal különben csak azoknak a külön akcióknak tetőpontjához jutottunk el, a melyeket az egyes hatalmak oly nagy előszeretettel üztek. Oroszországnak a Mandzsúrára való szándékai napnál világosabbak és azokat a külügyi hivatal újabb keletű jegyzékei sem tagadták. Hogy Oroszországnak ezen kívül is van valami rejtett célja, az a most történtek után két ségtelennek látszik.

A legtermészetesebb és legközelebbi következménye Oroszország különválásának más nem lehet, mint hogy a hatalmak legnagyobb nyomatókkal felszólalnak e kétszínű politika ellen és Németország bizonyára nem fogja tűrni, hogy ország-világ előtt nevétségessé váljék.

Eljutottunk tehát a kínai eseményeknek ahhoz a stádiumához, a mikor már nem az egész világ áll Kinával szemben. Oroszország és Amerika az egyik csoport, a mely Kinával kétségkívül megegyezett már a jutalomra nézve. Anglia, Németország külön-külön igényt támaszt. Franciaországnak most nyílik az első alkalma, hogy szövetségesét, Oroszországot támogassa, — Japán alighanem az az alkusz lesz, a ki megkapja legalább a proviziót, — a többi hatalom pedig örülni fog, ha ép bőrrel mekilhet.

Minek irni. . . ?

Fábián Dani, az ösmert tárcza- és regényíró a multkor megint be talált tévedni Klahr & tsá-hoz, a Dorottya-utcai könyvkereskedőhöz. Itt sorra, rendbe forgatta a sok zöld meg piros katalógust és rendelt magának annyi könyvet, hogy azok egy fél esztendőig is felvágatlanul hevernek az íróasztalon, állandó és kiváló lelkiismereti furdalást okozván.

De hogy, hogy nem, mult tél egy csikorogón hideg estélyén, amikor az ember náthát kaphatott, ha csak ki is nézett utcára, Fábián elővette az ő valódi manchesteri zsebkését s felvágott vele egy babamoire táblájú orosz könyvet, aminek az volt a czime: „Minek irni?”

Fábián pamagra vetette magát és saját külön olvasó helyzetében (mindenkinek van egy saját külön olvasó helyzete) helyezkedett.

És olvasni kezdett.

Arról volt a könyvben (egyike az orosz szociálopostolok műveinek) szó, hogy az irás haszontalan dolog. Mert mi az író? Utánzó, aki kontáron a gyerek féltékenységével majmolja a a természetet. Vagy még azt se, sokszor csak üres szerelmi dalokat, üressé csépelt frázisokat és czukros limonádét fabrikál.

Hát mire való ez? Mi célja, micsoda gazdasági haszna van ennek?

Nem volna okosabb, ha ezek a tisztelt író urak kapát fognának és beállnának a muskik sorába? Csakhogy ahhoz lusták! Könyvebb a nyomort megírni, mint átélni.

Fábián fejében különös szöveget vert az orosz ábrándozó könyve.

Most látta csak be, micsoda üres, léha életet élt eddig. Nem csinált mást, csak hü részletességgel próbált megírni egy napihirt és ekkor azt mondták rá, hogy naturalista! Pedig mit tett? Koprozott egyebet semmit!

Vagy hangulatot írt? Mi az a hangulat? Van annak reális értéke? Nincs. Ért az annyit mint egy tisztességesen megfaragott 3-as Hardmuth-ozeruza? Nem. És ő eddig mégis szedte érték a kiadók harmincz koronáit! Hát, nem gyalázat ez?

Nem közönséges lopás?

Fábián mindezt most belátta. Együttal feltette magában, hogy szakít eddigi életmódjával. Azt még ugyan nem tudja, hogy miféle pályát választ magának, de hogy felbogy ezzel a hitvány művészkedéssel, az szent.

Utálat és undor fogta el, ha eddigi életmódjára gondolt? Micsoda reális, micsoda pozitív, micsoda kézzelfogható hasznót hajtott ő eddig a világnak? azt, hogy könyvével és tárczáival tisztességes emberek drága pénzét és

idejét rabolta el! Borzasztó! Valóban igaz van a Dosztojerszky kommunistájának, aki azt mondja, hogy az utolsó szeméthyordó több hasznot hajtott a világnak, mint Puskin.

De nem, ez nem mehet így tovább. Ő új életet fog kezdeni!

Hasznosat és tevékenyet, nem bűnösét és henyt, mint az eddigi volt.

Szinte pirul, ha rá gondol!

Hogy ő, Fábán Dani, a javakorban lévő férfi, tizenhét éves korától fogva, maig elpazarolta az idejét egy ilyen haszontalan, bűnös semmiért.

Még szerencse, hogy ez a könyv a kezébe akadt. Különb, ki tudja, megint fél napokon át azon törte volna a fejét, hogy milyen hangzatos címet adjon egy tárczájának? Vagy hogy egy bizonyos mondatban a „teljesen” szót melyik más szóval pótolja, hogy a stílusnak meglegyen az a bizonyos rytmusa, ami oly feltétlenül szükséges ahhoz, hogy egy hangulat teljes legyen, vagy hogy egy elbeszélés akkordisztikusan záródjék.

Hahaha! Akkordisztikusan záródjék és ilyen hülyeségekkel törődött ő eddig!

Csak hogy szerencse, hogy ő (Fábán Dani) ő. Már t. i. egy olyan jellem, aki csak dicsőséget talál a megtérésben és nem fél, hogy majd a barátai kicsufolják, excentrikusnak nevezik.

Oh, nem! Ő egészen más ember! mit törődik ő a világgal? Ő teljesen a saját életét éli, nem másét! Miatta hadd hangozzék fel a korlátolt nevető korusa, az csak az ő győzelmű korusa lesz.

Már egész tisztán látta magát, szinte mint egy tragikus hőst! Egy író, aki ott hagyja az irodalmat, mert belátja, hogy az ostobaság és elmegy kapálni!

Minő dolog!

Egész regénytéma!

Egész regénytéma! De még milyen! Pompásabb nem is kell. Egy író, a ki kapát fog a kezébe.

És Fábán Dani izgatottan kapott a tollhoz, hogy papírra vesse a regény vázát.

Lakatos László.

HIREK.

— **A városházáról.** Vecsey Imre tanácsnok, tb. főjegyző három heti szabadságidejét ma megkezdte. Hivatalos teendőiben Varga Károly jegyző helyettesíti.

— **Hivatalátvétel.** Végh Gyula tb. főkapitány, a bünygyi osztály vezetője szabadságideje letelvé, hazaérkezett s a bünygyi osztály vezetését átvette.

— **A közigazgatási tanfolyam megnyitása.** Az 1900. évi XX-ik törvényezikk alapján városunkban felállított községi közigazgatási tanfolyamot e hó 8-án reggeli tíz órakor nyitja meg ünnepélyesen gróf Degeföld József főispán. Az ünnepélyes megnyitás a kereskedelmi akadémia dísztermében fog lefolyni s a tanfolyam is az akadémia épületében nyert helyet a kereskedelmi társulat szíveségéből. A megnyitásra meghívták a hatóságokat s a testületeket.

— **Számonkérésék a megyénél.** Hajdúvármegye számonkéréséke a f. évi szeptember 24-iki vármegyei közgyűlést megelőzőleg e hó 11-én ülést tart, mely alkalommal a tisztviselők tevékenységi kimutatását vizsgálják meg.

— **Meghívás.** A debreczeni ügyvédi kamara állandó bizottságának 1900. évi szeptember hó 6-ik napján délután 5 órakor, a kamara tanácstermében tartandó gyűlésére. Tárgy: Az országos ügyvédi gyám- és nyugdíjintézet alapszabályait magában foglaló tervezet. Debreczen 1900. évi szeptember hó 1-én Szilágyi Imre

elnök. NB. Az ügyvédi kar érdekeit érintő kérdések egyik legbiztosabbika forogván szóban, felette kívánatos, hogy annak beható megvitatására az állandó bizottság tagjai közül menél többen megjelenjenek.

— **Ülés a vármegyénel.** Hajdúvármegye állandó választmánya e hó 5-én, holnap, ülést tart, melyen a vármegye jövő 1901. évi költségvetését — melyet lapunk más helyén egész terjedelmében közlünk — veszik tárgyalás alá s a szept. 24-iki közgyűlés tárgyait készítik elő.

— **A közigazgatási tanfolyam hallgatói.** A városunkban felállított közigazgatási jegyzői tanfolyamra most folynak a felvételek. Ez ideig hetvenkét hallgató jelentkezett a debreczeni tanfolyamra. A tanfolyamnak azonban legfeljebb csak 45 hallgatója lehet, mivel a tanhelyiség szűk volta nem engedi meg, hogy több hallgató is részt vegyen a tanfolyamon. **W e s z p r é m y** Zoltán vármegyei főjegyző, a tanfolyam igazgatója holnap, a beiratkozások befejeztével, jelentést tesz a miniszternek, ki majd az itteni tanfolyamból kimaradottakat az ország más részeiben felállított tanfolyamokra fogja beosztani.

— **Egy muszka herceg sirja.** A debreczeni fűvészkertben még most is ép és évről-évre fel van hantolva annak az ifju muszka hercegnek sirja, kit 1849 ben a debreczeni csatában halálosan talált a magyar ágyu golyója. Nagy pompával temették el az elesettet a városba vonuló muszka k s alapítványt is tettek gondozására. Nem is történt semmi nevezetes dolog a sirral, csak a 70 es évek elején mesélték, hogy a sirt éjjel felásták, a halottal eltemetett ékszereket, éremjeleket pedig elrabolták; soká gyanakodtak egyes, azóta szintén elhunyt egyénekre, de ez a „sanda gyanu” is ugy elmúlt, ugy elenyészett időközben, mint az ifju harcos emléke, a ki — talán szándéka és akarata ellenére — eljött bős hadak élén szép Magyarhonba s halállal lakolt, a miért elősegítette egy szabadságáért küzdő nemzet eltiprását. Most egyszerre ismét aktuálisá vált a debreczeni fűvészkert feledett sirja, mert a budapesti orosz konzulátus újabb intézkedéseket szándékozik tenni a sir tárgyában. Kérdést intéznek ugyanis Debreczen hatóságához, hogy vajjon a sir kellő gondozásban részesül e s oly helyen fekszik-e, hogy ott a család ha nem is feltűnő emléket, de egyszerű márványtáblát helyeztethessen a félszázados hantokra, mert az elhunyt herceg családjának néhány tagja beutazza Magyarországot, egyetlen nővére pedig imádkozni szándékozik a réges-régóta siratott fivér nyugvó helyénél.

— **Esküvő.** A debreczeni ügyvédi kar egyik fiatal, tehetséges tagja, dr. H e g e d ű s Jenő, e hó 16-án d. u. 5 órakor esküszik örök hűséget a Deák Ferenc-utcai izr. templomban L u k á c s Ilonkának, Lukács Ármán leányának.

— **A régi diák-tüzoltók.** Említettük már lapunkban, hogy a régi diáktüzoltók husz éves találkozóra gyűlnek össze városunkban. Erre a célra a rendőrség ezer koronát kért a várostól. A jog- és pénzügyi bizottság tegnap üléseben foglalkozott e kérdéssel és kimondotta, hogy bár a kért méltányolja, de tekintettel a város mostoha anyagi viszonyaira, nem javasolhatja a kért összeg megadását.

— **Pótadómentes vármegye.** Nem sok vármegyeje van Magyarországnak, hol egy krajczár pótadóval sines megterhelve a lakosság. A pótadómentes vármegyék közé tartozik a mi vármegyénk, Hajdúvármegye is. B u d a h á z y Ödön, a vármegye derék számvevője most állította össze a vármegye költségvetését s ebből láthatjuk, hogy vármegyében nincsen pótadó. Az különben nemcsak most van, hanem évek óta nem

volt s mig Budaházy Ödön lesz a főszámvevő, aligha is lesz Hajdúvármegyében pótadó. A jövő évi költségvetés különben a következő:

Szükséglet.

Tisztviselők, segéd és kezelő személyzet fizetése	93638 kor.
Szolgaszemélyzet bére és lakpénze	7740 ”
Szolgaszemélyzet ruházata	1932 ”
Hivatalos helyiségek bére	600 ”
Irodai szükségletek	11000 ”
Napidíjak és utiköltségek	4000 ”
Épületek fentartása	1000 ”
Egyéb rendszeresített kiadások	1250 ”
Rabtartási költségek	140 ”
Előre nem látható kiadások	600 ”
Székházépítési, esetleg házipénztári tartalékalapra	142 ”

Osszesen: 122042 kor.

Fedezet:

Állami javadalmazás	113942 kor.
Cselekvő kamatok	— ”
Ingatlanok jövedelme	2680 ”
Alapok járuléka	4520 ”
Különbféle bevételek	600 ”
Térimények	300 ”
Pótadó	nincs

Osszesen: 122042 kor.

Sok vármegye irigyel bennünket, ha elolvassa a fenti költségvetést.

— **A mentő-egyesület.** Régen vajdúik e kérdés megoldása városunkban, anélkül, hogy egy lépéssel is előbb haladna. Oka ennek abban rejlik, hogy a város, mint erkölcsei testület, nincs abban a helyzetben, hogy az egyesületet felállíthassa s az egész ügyet inkább társadalmi kérdésnek tekinti. Van ugyan erre nézve egy hagyaték, melyet Ormós Gáborról kapott a város, de ennek összege még nincs a város kezében, sőt a hagyaték még rendezve sincs.

— **Felismerő hulla.** Tegnap lapunkban megemlítettük, hogy a Szatmár felől jövő vonat elgázolt egy földműves embert, kinek hullájáról nem lehetett kilétét megállapítani. Közszemlére tették ki a kórházban és sokan meg is tekintették. A Lókodi testvére is megnézték és Károly bátyjukat ismerték fel benne. A vizsgálat szerint az elgázolásnak véletlenség volt az okozója.

— **Görög katolikus templom és iskola.** A jog- és pénzügyi bizottság tegnap tartott ülésében foglalkozott a helybeli gör. katolikus hívek azon kérelmével, mely szerint templom és iskola céljára a Szapanos utcában levő kisebb városi telket kérelmezik. Miután a jog- és pénzügyi bizottság a kért helyet alkalmasnak nem találja e célra, azt javasolta, hogy a mérnöki hivatal szállítassék fel egy megfelelő üres telek kijelölésére.

— **A szultán jubileuma.** A konstantinápolyi ünnep érdekesen fdyt le. A Jildizpalotában adott diszebéd, a mint jelentik, ott voltak az összes nagykövetek az első nagykövetségi titkárokkal, az első dragománokkal és a katonai attasékkal, továbbá a külön követségek tagjai, a követek és a diplomáciai ügyvivők, valamennyi török miniszter, tábornagy és a többi török méltóság. Ebéd előtt a szultán cerelet tartott s valamennyi nagykövettel, a külön követségek főnökeivel és a követekkel beszélgetett. A zenekar először a Gotterhaltet játszotta, aután a többi ország nemzeti himnuszát. Ebéd előtt a szultán a török külügyminiszterrel pohárköszöntőt mondatott a jelenlevő diplomaták által képviselt valamennyi uralkodóra és államfőre. A diplomáciai képviselők nevében Calice báró osztrák-magyar nagykövet, a diplomáciai kar doyenje válaszolt, szerencsét és áldásos uralkodást kívánva a szultánnak. Ebéd után a szultán ujra cerele

tartott, amely alkalommal feltűnt, hogy sokáig beszélgetett a román külügyminiszterrel és a bolgár miniszterelnökkel. A szultán sok rendjelt adományozott. A török főméltóságok fogadása alkalmával a szultán megköszönte a szerencsekívánatokat és azt mondta:

— Isten oltalmazza államunkat és országunkat. En eddig önmegtartóztatással dolgoztam a közjóért. Kérem Istent, hogy adja meg nekem ezt a boldogságot életem hátralévő napjaira is.

— **Kétszázézer koronás lopás.** A fiemei rizsgyárból waggonszámra lopkodták el az árut. Az eddigi vizsgálat kiderítette, hogy Pincin Antal, a gyár ügynöke a tolvaj és egész szervezett segédszemélyzete van az „üzletéhez”. Egy odavaló kereskedő, a ki Pincin orgazdája volt, letartóztattak. Még nem tudták megállapítani, mekkora értékű az elszállított rizsrakomány, de már eddig is több mint kétszázézer korona a gyár kára. A rendőrség kiderítette, hogy egyetlen napon három waggon árut loptak el a raktárból.

— **Diszlövészet.** A polgári lövész-társulat, szokásos évi diszlövészetét f. hó 8. és 9-én tartja meg. — Ugy a szeg, mint a mélylövésre 8—8 diszitett díj van kltüze, a mely díjakon felül ez alkalommal még egy főlövész-mesteri tiszteletdíj is van kitűzve, melyre a lövés külön czéltáblán történik, — s a díjat az nyeri el, — ki 20 lövésből a legtöbb kör-egységet csinálja. A lövészet mindkét nap délelőtt és délután folyik. Külön meghívók nem bocsátatván ki, úgy a társulati tagok, mint az érdeklődők ez uton értesítettek, megjegyezve, hogy ezen diszlövészen vendégek is szívesen látnak. Az elnökség.

— **A lovaglás halottja.** A stetteldorfi tiszti lóversenyen leest a lórol a minap Milanich Rikárd dragonyos főhadnagy, a kinek édesatyja az urakháza tagja. A főhadnagy a ló alá került és eszméletlenül maradt a földön. Ottó herczeg, a ki résztvett a versenyen, maga intézkedett a mentésről. Milanichnak megsérült a keresztcsontja s emiatt megbénult a lába, azonkívül belső sérülés is érte. Bécsbe szállították, a hol három óra hosszáig operálták, a mi elég jól sikerült. Tegnap este azonban rosszra fordult az állapota s hirtelen meghalt.

— **A vassátrak díja.** A gróf Degenfeldt-terén felállított vassátrak díja megállapításával foglalkozott tegnap a jog- és pénzügyi bizottság. A tanács ugyanis megállapította a sátrak után járó díjakat és ezeket jóváhagyás végett a belügyminiszterhez terjesztette fel, ki ezt azzal a megjegyzéssel küldötte vissza, hogy a díjak megállapítása a törvényhatóságához tartozik. A jog- és pénzügyi bizottság intézkedett, hogy a díjszabás a szeptemberi közgyűlés elé terjesztessék.

— **Emberölő jégeső.** Boérfalva, szolnokdobokamegyei községben óriási jégeső volt a napokban, a melynek hat emberélet is áldozatul esett. A jégverés és felhőszakadás tönkre verte az egész termést, hatvankét épületet összedöntött, tíz szarvasmarhát, három lovat, negyvenhét sertést, tizenöt juhot, harmincz kecskét és kétszázötvenkilencz apró jószágot ölt meg.

— **A nyiregyházi árvaház pusztulása.** A nyiregyházi árvaház vasárnap délben kigyult. A veszedelem oly gyorsan harapódzott tovább, hogy csakhamar az egész épület lángokban állott. Mindenfelől siettek az emberek, hogy a mentésben segédkezzenek. Bent az égő épületben ezalatt leirhatatlan volt a rémület. Az árvagyermekkek kétségbeesetten jajgatva, sikoltozva futkároztak ideoda, többben a rémülettől eszméletüket elvesztették. Nagynehezen azután kimentették őket, és a szomszédos házakban helyezték el. A helyszínen megjelent a főispán és a polgármester is és személyesen gondoskodtak a alára rémült apróságok menedékhelyéről.

A tüzet késő este lokalizálták, de már akkor az épület javarésze már a lángoknak esett martalékul.

— **Szónoki tehetség a trónon.** A fejedelmek többségének az a legkellemetlenebb foglalkozása, ha beszédet kell tartaniok. Kivételt képez a svéd király, a ki nemcsak kitűnő szónok, de nagy nyelvtelhetség is, a mennyiben öt nyelven képes szónokolni. És a német császár, a kiben ugyancsak nagy szónoki véna lakozik. A német császár csak nemrég mondá: „Mint egy nagy nemzet uralkodójának, nagyon sok mondani valóm van a népemhez. Szavakban nem szükölködöm, mert meggyőződéssel beszélek. Ha pedig némileg hangulatban vagyok, akkor annyira tolnak agyamba a gondolatok, hogy mindig többet mondok, mint a megnyit szándékoztam.” II. Miklós orosz czár rendkívül kelletlen szónok. Még a legjelentékenyebb deputáció előtt is röstel beszélni, „mert egy császártól nagyon sokat várnak s ő mindig érzi, hogy nagyon kevés telik tőle.”

— **A glasgowi pestis.** Glasgowban egy fiatal asszony, a kinek a lakása nem messze esik attól a helytől, a hol az első pestisos esetek előfordultak, pestisben meghalt. A szomszédokat a kellemetlen bűz tette figyelmessé, mire betörték a lakásba és az asszonyt halva találták ágyában, anyját pedig csaknem eszméletlenül a földön.

— **Az „Angol Királynő” kávéház tulajdonosa,** Hauer Bertalan tisztelettel tudatja, hogy helyiségét a mai kor kívánalmaihoz mérten **ujjonnan és fényesen berendezte** és azt **ma, azaz kedden este a Magyar testvérek** zenekara működése mellett ünnepélyesen megnyitja.

— **Köszönetnyilvánítás.** Lamberger Ignáczné és dr. Gáspár Gézáné urnők szívesek voltak egy Borszéken rendezett mulatság alkalmából iskolánk pénztárának 4 koronát juttatni, szíves adományukért fogadják köszönetünk nyilvánítását. Az izr. iskolaszék.

— **Ezredik előadás.** Érdekes jubileumot ül a Magyar Színház e héten. Szombaton lesz ugyanis a Wesselényi-utczai színháznak az ezredik előadása, a mely nevezetesen fordulót ünnepi előadással ülik meg. Az ezredik estén Herczeg Ferencz színműve, A Gyrvovics leányok kerül színre s az előadást megelőzőleg a színház egy női tagja Pásztor Árpád ez alkalomra irt ünnepi prologját fogja elszavalni.

— **x 7 kros bikszádi víz.** A bikszádi víz árát, jellehet annak alkatrészeiben semmi változás nem állott be, egy-egy krajozárral, úgy látszik bizonyos időközökben mindig emelik. Bár eddig is mindig zugalódva fogadta a közönség az indokolatlan áremelkedéseket, ezuttal azonban úgy látszik, türelme a végső határig jutott, ami nagyon természetes. Már is több helyen kimondták, hogy ezen ásványvíz helyett másféle, szintén megfelelő ásványvizet fognak használni. Legközelebről a helybeli Szállodások, vendéglősök Ipartársulata jelentette ki bojkottját, melynek példáját még bizonyosan követni fogják. — Ez az egyetlen, de bizonyos mód arra, hogy a bérlőknek szertelen áremelősi hajlama a kellő mértékre redukáltassék.

— **„Rajta!”** Ily czímű szocziálista irányu közlöny indult meg, mely a tanoncok — régi elnevezés szerint mesterinasok — érdekeit szándékozik képviselni. Az anarkista esemete-iskola közlönyének — szerintünk — a borbélyok örülhetnek igazán. Azért, mert a szerkesztő ur, — ha csakugyan szívén viseli a kis Gavroche-ok sorsát, — legelőször az embertelen hajezibálás alól igyekszik őket emancipálni, a mit nem ér el másként, mintha az üstökök tövig lenyírására buzdítja őket. De ha a mesterek a nebulók fülével kárpótolják magukat, mit ér akkor a szerkesztő ur buzdítása? No de azért csak előfizető legyen a kis inas, akkor mindenképen nyert a közügy — rajta!

— **Az erdődi vár.** Petőfi nászának és rövid boldogságának regényes színhelye az erdődi vár, a szatmár—erdődi vasut megnyitása óta folyton nagyobbodó vonzó erőt gyakorol a kiránduló közönségre és turistákra. Annyian keresik fel e várat és arnyas kertjét, hogy a fentnevezett vasut igazgató-sága elhatározta, hogy naponkint külön vonatot fog odameneszteni. A szatmári polgárság körében mozgalom indult meg, hogy e történelmi nevezetességű helyet emléktáblával fogja megjelölni, a mi iránt Szatmár város legközelebbi ülésén indítványt fognak benyújtani. Az ünnepélyre meghívják a Petőfi-Társaság elnökségét és számos irodalmi és művészeti kitűnőséget, valamint a sajtót.

— **x Feltűnést keltő,** szép és divatos uri divat újdonságok érkeztek a közelgő **őszi Idényre,** u. m. **remek férfi és fiu fehérneműek, gallérok, kézelők, kalapok, különleges nyakkendők, zsebkendők, harisnyák, esőernyők, illatszerek, uti bőröndök stb. Fekete Jakab** elsőragu uri divat, kalap, fehérnemű és cipő üzletébe. **Debreczen, főtér, kistemplom mellett.**

— **Egy királyi költőné.** Elena olas királyné költőné is. A „Nedelja” czímű orosz folyóiratban Tarfalla Azurra — a kék pillangó — név alatt nemrég költeményeket tett közzé. Ezeknek egyikét, a „Viziókat” itt közöljük fordításban:

Szólt az anya a leányhoz: — Látni vágyol, hogy minő a nagy világ? — Mindig nyitva tartsd a szemed. — S kinyitotta szemét a leányka: Láta a fősleges hegyet. — És a csodaszép völgyet; — Láta az arany napsugárt — És a fénylő csillagokat — A tenger sötét hullámit — S hegyi viznek tajtékzását; — A virágok szinpompáját, — A madárnak fénylő tollát, — A kalászt a szántóföldön — Érne a learatásra, — De hogy lecsuká a szemét, — A legszibet ekkor látta, — Láta képét kedvesének, — A ki szívében lakott, — Láta képét kedvesének, — A ki trónolt a szívében, — Láta képét kedvesének, — Ki viszonozott szerelemmel — Ölelé magához őt.

Képes levelező-lapok legújabb és legnagyobb választékban csak a Csokonai-papirkereskedésben kaphatók.

TÁVIRATOK.

— A „Debreczeni Ellenőr” eredeti táviratai. —

Szell Kálmán a királynál.

Budapest, szept. 4. A király kihallgatáson fogadta Szell Kálmán miniszterelnököt.

Egy szerb miniszter házassága.

Belgrád, szept. 4. A belgrádi társaságban most sokat beszélnek Marinkovits szerb miniszter készülöben levő házasságáról. A miniszter hír szerint Draga királyné unokahugát, Petrovics kisasszonyt fogja feleségül venni.

A belga király lemondása.

Brüsszel, szeptember 4. Lipót belga király személyesen megezőfolta azokat a híreket, melyek egyes lapokban az ő állítólagos lemondó szándékáról megjelentek. Hír szerint Viktória angol királynő közbenjárására a belga királynak leányával, Lónyay grófnéval való kibékülése a közel jövőben meg fog történni. A grófi pár Albert trónörökös eljegyzése alkalmából látogatást fog tenni a brüsszeli udvarnál.

A gróf és kedvese.

Budapest, szept. 4. Terényi Vilma és kedvese Ráday gróf, kik Budapestről Párisba szöktek, egy ottani fodrásztól ezer frankot csaltak ki és tovább szöktek.

A csár levele Loubethez.

Páris, szept. 4. A csár Loubethez intézett sajátkezű levelében, melyet a Szent-András-rend átadásához írt, kijelenti, hogy Franciaország és Oroszország között az egyetértés az általános béke érdekében hasznosabb, mint valaha. Sajnálja, hogy a kiállítást nem látogathatják, de távolból csatlakoznak a francziák dicsőségéhez.

A pestis.

London, szept. 4. Hivatalosan jelentik, hogy a pestis kiterjedt Goválba is. Tegnap ott egy fiu meghalt ebben a betegségben. Hire jár, hogy Glasgowban ma ismét három gyanus eset fordult elő.

A délafrikai háboru.

London, szeptember 4. Roberts lord jelenti Belfastból augusztus 30-iki kelettel: Brocke őrnagy, ki a Krii-vasutnál áll, azt jelenti, hogy 100 emberrel és 2 ágyúval augusztus 27-én reggel megtámadta és teljesen megverte a burokat, kik az állomástól mintegy 5000 yardnyira egy kopjót tartottak megszállva. A burok 5 halottat hagytak a csatateren. Az elesettek között van Pretorius is.

London, szept. 4. A Reuter-ügynökség jelenti: Ötszáz bur Klippriverben, Johannesburgtól délre nyolcz mérföldnyire kiszabadította a bezárt foglyokat és ellátták őket fegyverekkel, Roodefont férfilakosságát letartóztatták, mert állítólag része van a krügersdorp-johannesburgi vasut elpusztításában.

A kínai háboru.

— Legújabb táviratok. —

Frankfurt, szeptember 4. A Frankfurter Zeitung szerint a Birmingham Post című angol ujság arról értesül, hogy az egyik német fejedelem levelet intézett Vilmos császárhoz, melyben elítéli a császár kínai politikáját és annak boszúálló jellegét, melyet a császár a Kina ellen való keresztes hadjáratnak nevezett el. A császár a levélre állítólag nem válaszolt és megtiltotta, hogy Németországban említést tegyenek róla.

London, szeptember 4. Szanski kormányzója, Ju tábornok emlékiratot terjesztett a trón elé, melyben elmondja, hogy tartományában felszólította az idegeneket, az oltalma alá való helyezkedésre. Ötvenkettőt, kik engedelmeskedtek e felszólításnak rögtön kivégeztetett, ezért jutalmát kéri.

London, szept. 4. Az Egyesült-Államok kormánya bizonyosra veszi, hogy Oroszország eláll attól a tervétől, hogy csapatait kivonja Pekingből.

A magyar nő ezer év előtt.

A régi magyar asszonyról még a legrégibb ujságírók, a krónikások is megfellegettek azért, mert a krónikások a szerzetekhez tartoztak és ezért mellőzték a nőket.

Árpád nejeről is csak azt jegyezték föl, hogy a hatalmas közár király leánya és zsidó vallású volt. Árpád fia, Zoltán, Mén Marót ismeretlen nevű leányát, Taksony gy kun vezér szintén ismeretlen nevű

leányát vette el. Gejzának két leánya volt: Karolta (ami ősmagyar nyelven alkonyatot jelentett) és Sarolta, ami Sárából származott és fénylő hajnalt jelentett. A Hajnal volt szent István anyja. Attila nejét Ildikónak, Rikának, Krikának hívták. Vámbéry Kirkának (idősebb asszony) mondja; a Dunántul egyik vidékét is így hívják különben. Árpád anyja Emesa, Emeső, vagy Emse, ami anya disznót jelent.

Minden nép szereti hőseit állatokról, az oroszlánról, a tigrisről, a bölényről stb. ról elnevezni, a magyar a fejedelménőjét becsülte meg azzal, hogy az állatvilágból keresett nevet számára. A régi magyar női nevek közt általán gyakori az állatnév: így volt: Liba, Hóka stb. A naptárban kétszáz női név van, pedig a keresztényen, zsidó és mohamedán társadalomban közel ötszáz női név fordul elő.

A magyar nevek közt vannak héber eredetűek: Zsófia, Ida, Krisztina, Leona; római eredetűek: Anna, Antónia, Livia, Augustza, Beatrix; gót, longobárd és frank nevek: Amália, Lujza, Gizella, Vilma stb. Tiszta magyar nevek: Lenke, Piroska, Sarolta, Adél és Etelka, a mi egyet jelent és végül újabb nevek: Aranka és Ibolyka.

A keresztelés nehéz volt az állami anyakönyvvezetés előtt, mert a papok csak fölűtötték a naptárt és mindenki ellenkezése dacára is arra a névre keresztelték az újszülöttet, amely a keresztelés napján a naptárban állott. Egy veszprémmegyei szegény paraszt negyedik leánygyermekét így Porciunkulának keresztelték, amit a jámbor apa „porozió“-nak értett és rémülten kiállított föl:

— Már az anyaszült kisdedit is megadóztatják!

Arany János keresett magyar neveket, de csak egyet talált: a Gyöngyér-t, amit Buda halálában használt föl. Jernei János Magyar nyelvkincesek az Árpádok korából című könyvében ilyen ősmagyar nevek olvashatók: Ajánló, Csinos, Fehér, Szép, Szerető, Tükör stb. Más társadalmak nagy nevet adnak a nőknek; így Augustza császárnőt, Klementina kegyelmezt jelent.

A magyar ezt nem tette soha, de azért megbecsülte mindig asszonyát. Példa erre, hogy a magyaroknál a soknejuség ismeretlen fogalom volt. Árpád apósát, a bihari herceget kigunyolták azért, mert, mint Anonimus írja, felesége mellett barátnői is voltak.

Az ősmagyar társadalom megadta a nőnek a legnagyobb jogot: a férj halálával a vagyonról és a gyermekekről való rendelkezést, mert a magyar nő azt megérdemelte és meg fogja érdemelni mindenkor!

KÖZGAZDASÁG.**A Debreczeni Kereskedelmi Csarnok Jegyzései.**

Debreczen, szeptember 4.

Piaczi árak 50 kgr.-ként koronákban:

Buza	uj, veres minőség	77	6.60—6.75
"	"	78	6.75—6.90
"	"	79	6.85—7.—
"	"	80	6.95—7.05
"	sárga	78	6.65—6.80
"	"	79	6.80—6.95
"	"	80	6.90—7.00
Rezs	uj	71/72	5.90—6.00
"	"	72/74	6.00—6.10
Árpa	"	"	5.15—5.30
"	(jobb)	"	5.70—6.—
Zab	"	"	5.00—5.10
Tengeri	"	"	6.10—6.20

A legjobb minőségű sörárpát oly vidékeken, hol az árpa elég helytelenül a buza után következik s a talaj régebben látott trágyát, műtrágyát pedig nem használnak: a közönséges magyar árpa szolgáltatja; ellenben oly helyekre, ahol az igényesebb árpa termelésére a feltételek megvannak, ahol az árpát cukorrépa után vetik s hol a műtrágyák alkalmazása is mindinkább előtérbe lép, legmegfelelőbb faj a Hanna árpa. A Hanna árpának a többi nemesebb árpa fajokkal szemben előnye különösen abban nyilvánul, hogy bőtermősége dacára

korán érik, termése tehát biztosabb s sörárpa tulajdonságait sokáig megtartja.

Jóféle sáfrány termelése. Felhívjuk gazdáink, de különösen gazdasszonyaink figyelmét a jóféle sáfrány termesztésére, a mely helyes termelési elvek követése mellett kat. holdanként 350—400 korona tiszta jövedelemhez is juttathat. Jó erőben levő földet kíván, de a friss istállótrágyát nem szereti; sokkal helyesebb szőlőtörkölylyel vagy műtrágyával trágyázni. A kertileg megmunkált földbe szeptember elején ültetjük ki a sáfrányhagymákat, azokat tavaszon át gondosan gyomláljuk s a következő év Szent Mihály napján virágait szedjük. A sáfrány 3—4 évig hoz jó termést. A hozam kat. holdanként 20—30 kg., a mi tekintettel a sáfrány nagy értékére és kelendőségére, kitünő jövedelmi forrás.

KÜLÖNFÉLÉK.

* **Mit olvasnak a szultán háremében.** A Jildiz-kioszkban, a szultán palotájában van egy külön fordítói osztály, melynek feladata a szultán háremhölgyei számára mindent lefordítani, a mi nekik való európai irodalomban. Valamennyi jobb divat-lapon kívül regényeket és elbeszéléseket fordítanak ott török nyelvre: az utolsó tíz esztendő alatt közel hatezeret. A fordított regényeket és elbeszéléseket vastag fehér papírosra írják, könnyen olvashatóan és piros vagy zöld vászonba kötik. Maga a szultán is szívesen böngész a gyűjteményben és különösen kedveli a szenzációs bűnügyi regényeket.

* **A halászat jövedelmezősége.** Érdekesen mutatják a következő számok néhány ország tengeri halászatát. Anglia évenként mintegy 170 millió koronát vesz be tengeri halászatából, Norvégia 24 millió koronát, Franciaország 18 milliót s Németország mintegy 5 milliót.

* **Zálogba kínált temető.** Egy svájcei község nemrég kölcsönt akart fölvenni egy berni banknál és mivel jelzálog-biztosítékot követeltek tőle a negyvenezer frankos kölcsön fedezésére, fölajánlotta — más fekvőség híjával — temetőjét. A berni bank azzal utasította vissza első ízben Tösz községet, hogy a temető forgalmon kívül első fekvőség és mint ilyen nem tekinthető jelzálognak, de a ravasz tösziek nem jöttek zavarba. Kijelentették, hogy egy esztendő óta nem temetnek oda senkit és így a felhozott kifogás elesik. Hanem a berni pénzemberek nem mentek lépére: hivatkoztak a svájcei törvény egy nagyon régi paragrafusára, mely még a római korból való. Annak értelmében olyan fekvőségek, melyek vallási czélokra szolgáltak, mint res sacrae el nem zálogosíthatók és így Tösz községe még sem kap kölcsönt.

* **Hét kilós fog.** Érdekes őskori leletet hozott napvilágra a minap a szegedi állami folyamkotró hivatal egyik kotrógépe. Török-Becse alatt dolgoznak most a gépek, a melyek a nyári nagy hőségben szakadatlanul működtek. Itt vetett ki a gép a mélységből egy óriás Mammuth fogat és több Mammuth-esontot. A szörnyeteg fognak, mely csaknem ép és a négy gyökér-ága is megvan, mintegy hét kiló a súlya.

RÖPPENTYÜK.

Hajdan és ma.

Ártatlanság violája
Volt hajdon lánykorába;
Szelid, miként kezes bárány
S galamb fészkelte szive táján.

Körül zsongták a legények,
Mint nektárra szomjas méhek;
Rózsabimbó-forma ajkát
Titkon, lopva csókolgatták.

Egy közülök, legbadarabb,
Utoljára lépen ragadt;
Hulló csillag vált belőle...
Vele ment az esküvőre.

És, hogy egymáséi lettek. . . ?

Idébb-odább mért himezzek :

„Violából — csipkerózsa,
Báránból meg tigris-nóta. . . !”

Kiss Illés.

* **Modern.** — Hol bujkálsz fiu? Már egy örökkévalósága, hogy nem voltál a kores-mában!

— Uj szobalányunk van és most éljük a mézes heteket.

* **Sok a jóból.** Uj báróné: Hivjuk meg Móka Gyurit is a legközelebbi estélyünkre?

Uj báró: Ne, ne!

Uj báróné: Miért ne? Hiszen nagyon jól mulattatja a társaságot.

Uj báró: De vaesora közben olyan vicceket mond, hogy az inasok nem bírják megállni nevetés nélkül.

* **Kitüntetés.** Vendég (kinek ismételtén igen kemény húst tálnak) a vendéglőshöz: Ha ön így folytatja, akkor még megéri, hogy a fogorvosok egyesülete tiszteletbeli taggá választja!

REGÉNY.

A „Világ Szive”.

— Regény 2 kötetben. —

Angolból fordította: **Krampera János.**

(Folytatás.)

80.

Ujra szünetet tartott beszédében s a hallgatóságnak egy része felkiáltott: „Nem lehet!” a nagyobb rész azonban Tikalra nézett és csendesen maradt. Mattai ekkor felállott helyéről Tikal háta megett s beszélni kezdett mondván:

— Mint egyike azoknak, akiknek részük volt a Tikal kaikává való felkenetésében, miután halottnak gondoltunk téged **Mayát** is, mielőtt az oltárnak erről az oldaláról is felelnének szavaidra, kérdem tőled Zibalbay s kérlek, felelj rá őszintén az egész nép előtt, milyen cél vezetett vállalatodban s miért hoztad ide ezt a két idegent, Ignatiót és a Tengerek Fiát. Miért hoztad el őket ellenére a törvénynek, mely azt mondja, hogy a ki idegent hoz be a hegyeken keresztül a Szivnek Városába, halállal haljon meg s vele együtt az idegenek is.

Mikor Zibalbay meghallotta ezt a kérdést, visszahökkenett, mert megfélekedett a törvényről s észrevette a vermet, melyet Mattai ásott lábai elé.

Azért azonban csak oly bátran felelt vissza, mert már természetében volt a szókimondás és egyenesség.

— Nem illik hozzád, hogy te kérdezz engem, Mattai, a ki összeesküvő vagy és hamis próféta is, mert azt olvasád ki a csillagokból, hogy lányommal együtt meghaltunk, holott épen akkor vígan szittuk az Isten szabad legét ugyanazok alatt a csillagok alatt. Mégis felelek neked, még pedig minden alattomoságot és csaltságot kikerülve, itt a népnek hallatára adom elő az egész dolgot, hogy ítélhessenek köztem s a ti pártotok és ti uratok között.

Először is kinyilatkoztatom, hogy megfélekedtem a törvényről, melyet említél s a melyet én megszegtem, vagy ha eszembe jutott is annak idején, a kikerülhetetlen szükség kényszerített rá, hogy áthágjam.

Tudjátok meg, hogy ez az Ignatió indián királyi vérből származik s hordozója az általam keresett szimbolumnak, az a fehér ember pedig, a kit ti a Tenger Fia néven neveztek, testvéri viszonyban van vele, mindketten a Sziv-rend tagjai közé tartoznak még pedig a lord Ignatió nem kevésbé főnöke a Rendnek az ő tartományaiban, mint a milyen én vagyok itt.

Én hittam magammal ezt a lord Ignatiót s ő velem jött.

Eljött s vele együtt jött társa, a Tengerek Fia is, minekutána engem és lányo-

mat megmentettek a haláltól s bizonyos fehérbőrű gyilkosok kezétől. — Mikor aztán már megmenekültünk, próbára tettük egymást s egybeillesztettük a szimbolumnak két felét és ime! a Nappal és az Éj összeillettek és egybeforrottak. Ennekutána elmondtam, hogyan történt, hogy oly messze elvándoroltam szülőföldemről, ő pedig elmondtá, mik voltak életének vágyai és ezéja.

Ezt tűzte ki pedig élete céljául: lerázni a jármot, melyet a fehér emberek az indiánok nyakára tettek s egy hatalmas indián birodalmat alkotni, mely egyik tenger-től a másikig terjedne s melynek központja és fővárosa ez a város, a Világ Szive volna. Erre aztán törhetetlen egyezsége léptünk, még pedig a következőképen: Ez a lord Ignatió társával, a fehér emberrel együtt, a kitől nem akart elválni, velünk jön egészen idáig, hol is a szimbolumok betétetének megszentelt helyükbe, hogy beteljesedjen a jóslat s ujra felénk forduljon a szerencse. Viszont én annyi aranyat adnék neki abból, ami haszon nélkül hever kincstárainkban, a mennyi elég volna, hogy felfegyverkezvén embereit, célját elérhesse.

Az aranyért cserében pedig adna nekünk azt, a mire aranyánál és drágaköveknél százszor nagyobb szükségünk van, t. i. férfiakra és asszonyokra, a kikkel összeházasodjunk s népünknek számát újra megsokasítsuk.

Ime, ez volt a mi egyezségünk s ez az az út, melyet az istenek megjelöltek, hogy rajta járjunk. Fogadjátok el és nagyra fogtok nőni — utasítsátok vissza s el fogtok pusztulni. Mert tudjátok meg, hogy nem a magam érdekében beszélek, hiszen már öreg vagyok s féllábam a sirban áll, hanem ti értetek s a ti utódaitok érdekében.

Ne rettenjetek meg és ne riadjatok vissza, azért, hogy az elmondottam dolgok ujak és szokatlanok s legalább addig várjatok, míg a vizek áradásának idején a Névtelen Isten kinyilatkoztatja akaratát, hogy milyen szerepet szánt ezeknek az idegeneknek s milyent nekünk a sorsban, a mely eljövendő lesz.

Oh nemese! Oh én népem! Ne kétségbeesetek meg a ti sziveiteket és ne dobjátok el magatoktól a szerencsét és a jövőt, mely markotokban van. Én már sokat tettem tiértetek, tegyetek már valamit ti is magatokért. Zárjátok be fületeket szavaim előtt s lázadjatok fel ellenem s bizony mondom nektek, hogy rövid idő múlva még hír is alig fog szólni rólatok és dicső multu városotokról.

Ha azonban megemberelitek magatokat s rábizzátok magatokat az én bölcsességemre és az istenek akaratára, hatalmatoknak hire betöltendi az egész világot s olyanok lesztek ahhoz képest, a mik voltatok, mint fényben sugárzó nap a halvány és fakó csillagokhoz.

Beszéltem, — válaszszatok.

(Folyt. köv.)

Laptulajdonos: a Csokonai-nyomda.

MINDENNEMŰ

ISKOLAI SZEREK

RENKIVÜL NAGY VÁLASZTÉKBAN ÉS
LEGOLCSÓBBAN A

**CSOKONAI PAPIR-
KERESKEDESBEN**

KOSSUTH UTCZA 13. SZ. ALATT
SZEREZHEZTŐK BE.

UGYANOTT

ISKOLAI KÖNYVEK KÖTÉSE

LEGOLCSÓBBAN ELVÁLLALTATIK.

NYILT-TÉR.

Nyilatkozat.

A szolyvai víz, mint gyógy- és élvezeti víz, rendkívül kedveltségű. A szolyvai vizet különösen gyomorhaj ellen kitűnő sikerrel használok.

Nyiregyháza, 1899. november 4.

Dr. Laufer Miksa.

INGATLAN ELADÁS.

Néhai **Dobray István** és neje hagyatékához tartozó, **Debreczenben, Csapó-utca elején** fekvő

5-ik sorszámú ház,

mely

2800—3000 korona jövedelmet hoz;
továbbá ennek

ondódi és ujosztásu szántóföldei

szabadkézből eladó.

A venni szándékozók legyenek szivesek vételi ajánlataikat **dr. Nagy Lajos** ügyvéd végrendeleti végrehajtónál (**Egyháztér 15. sz. a.**) folyó évi október hó 15-ik napjáig írásban beadni.

Apró hirdetések felvé-
tetnek a kiadóhivatalban
Kossuth-utca 13.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apró hirdetések felvé-
tetnek a kiadóhivatalban
Kossuth-utca 13.

E rovatban az egyszeri beiktatás 10 szög 40 fillér, minden további szó 2 fillérbe kerül, vastagabb betűkből minden szó 2 fillérről több. Vidékről beküldhetők az apró hirdetések postautalvánnyal; a postautalvány szelvényére az apró hirdetés szövege is feljegyezhető. A legkisebb hirdetés 40 fillér.

Gazdasági ismétlő iskolák részére a legalkalmasabb és legolcsóbb könyv Vaday József nagyváradi közs. isk. igazgató könyve, mely 3949/1899. szám alatt a gazdasági ismétlő iskolák részére miniszterileg általánosan engedélyezve van. Ára a szerzőnél rendelve netto 40 kr. vagyis 80 fillér. 48.

Két borz kutya két fiával eladó. Him 500 forint apától. Komlóssy Miklós Bethlen-utca 8. Ugyanott fajtámbok kaphatók. 49

Régi könyvek
magyar, latin, német (tudományos művek), igen jutányos áron eladók. — Értekezhetni a Csokonai-nyomdában Morvay Zoltánnal.

Eladó
egy hosszú, fiókos íróasztal, iroda számára. Értekezhetni Kossuth-utca 13. szám alatt, a Csokonai-papirkereskedésben.

KÖNYVKÖTÉSZEZET.

PAPIRKERESKEDÉS.

CSOKONAI-NYOMDA

DEBRECZEN, KOSSUTH-UTCZA 13. SZ.

Ajánlkozunk a sokszorosító-szakmába vágó mindennemű munkák elkészítésére. Modern berendezésünkkel és kitűnő munkaerőnkkel a legnagyobb igényeket is kielégíthetjük.

Könyvnyomdánkban mindennemű egyszerű, de izléses nyomtatványok, valamint művészies kivitelű diszmunkák is készülnek és pedig:

KERESKEDŐK RÉSZÉRE:

Árjegyzékek, körlevelek, számlák, jegyzékek, levélpapírok és borítékok, cím-
lők, csomag-jegyek, áru-mintajegyek,
bevásárlási könyvecskék, üzleti kártyák,
csinos reklámpiakátok és egyéb nyom-
tatványok.

TANINTÉZETEK RÉSZÉRE:

Az összes naplók, osztálykönyvek, diszes
bizonyítványok, havi és évi értesítők,
jegyzőkönyvek és tankönyvek.

ÜGYVÉDEK RÉSZÉRE:

A legtöbb nyomtatványt raktáron tartjuk,
a készleten nem levőt pedig — bármily
mennyiségben — a legrövidebb idő alatt
készítjük el.

PÉNZINTÉZETEK RÉSZÉRE:

Mindennemű üzleti könyvek és egyéb
kezelési nyomtatványok, u. m.: napi
ívek, lejáratú jegyzékek, sorsolási érte-
sítések és egyéb ismertetések csinos fü-
zetekben, szerződéses kötelezvények,
váltók, biztosítéki okiratok stb.

VIGALMI RENDEZŐK RÉSZÉRE:

Izléses kivitelű bál meghívók, szinlapok,
programok, belépti jegyek, diszes tánc-
rendek, stb.

KÜLÖNBÖZŐ ALKALMAKRA:

Eljegyzési és esketési jegyek és egyéb
családi értesítések elegáns kartonra vagy
mindennemű új divatú finom papírra
nyomva, névjegyek, levélpapírok stb.

Könyvkötészetünk a modern technika eszközeivel dusan fel-
szerelt könyvkötészet és diszmű-intézet,
elvallalja gyors, olcsó és izléses elkészítését:

Iskolai könyvek,
Könyvtárak,

Ipari és kereskedelmi könyvek,
Nyomtatványok,
Diszes táncrendek

Emlékkönyvek,
Albumok,

és minden e szakmába vágó különlegességeknek.

Ajánljuk a kor igényeinek
megfelelően berendezett

Papirkereskedésünket

melyben a legjobb minőségű papír-, író-, rajz- és festészeti szerek kaphatók. Ajánljuk továbbá
dusan felszerelt papírgyári raktárunkat, mindennemű irodalmi, csomagoló-, levélpapírok beszer-
zésére, továbbá iskolai írkák és füzetek, tollak, tollszárak, teljes irodalmi és iskolai berendezésekre.

A Debreczeni Ellenőr

kiadóhivatala a legjutányosabb áron vállal
hirdetéseket feltűnő és izléses kivitelben.

Minden munka a legnagyobb gonddal kiállítva mindamellet más
kezdetleges kivitelnél olcsóbb áron.